

HØRING AV ENDRINGER AV PRODUKTFORSKRIFTENS BESTEMMELSER OM ELEKTRISKE OG ELEKTRONISKE PRODUKTER

EU har foreslått endringer i RoHS 2-direktivet (direktiv (EU) 2011/65) som regulerer farlige stoffer i elektriske og elektroniske produkter. Forslaget omfatter tolv endringer i eksisterende unntak for bruk av kvikksølv i elektriske og elektroniske produkter (EE-produkter). I Norge er RoHS 2 gjennomført i produktforskriftens kapittel 2a, og endringene i EUs regelverk foreslås tatt inn her.

Endringsdirektivene ligger vedlagt. Vi ber om kommentarer til forslaget innen 29.04.22.

Bakgrunn

EUs regelverk om innhold av helse- og miljøfarlige stoffer i EE-produkter (RoHS 2) er implementert i Norge gjennom produktforskriften kap. 2a. Det er anledning til å søke EU-kommisjonen om tidsbegrensede unntak fra krav i direktivet. Unntakene tas inn i vedlegg III og IV i direktiv 2011/65/EU (RoHS 2), og gjennomføres i produktforskriften kap. 2a vedlegg 1 og 2.

EU-kommisjonen har mottatt søknader om unntak fra forbudet om innhold av kvikksølv i visse elektriske og elektroniske produkter. Kommisjonen har vedtatt endringer i 12 eksisterende unntak. Endringene omfatter å ikke fornye tre unntak, å fornye sju unntak, og å fornye deler av to unntak.

Siden rettsaktene er EØS-relevante og vil bli tatt inn i EØS-avtalen, er Norge forpliktet til å gjennomføre disse i norsk rett.

Hovedinnhold i endringene

En oversikt over EU-kommisjonens endringsforslag er listet opp under.

Følgende unntak vil ikke fornyes:

- Unntak nr. 1(a-e) i vedlegg III, direktiv 2011/65 for bruk av kvikksølv i lysrør med én sokkel, til generelle formål. Kommisjonen gir unntaket en overgangsperiode til 24. februar 2023.
- Unntak nr. 1(g) i vedlegg III, direktiv 2011/65 for bruk av kvikksølv i lysrør med én sokkel, til generelle formål, < 30 W med en levetid på minst 20 000 timer. Kommisjonen gir unntaket en overgangsperiode til 24. august 2023.
- Unntak nr. 2(a) (1-5) i vedlegg III, direktiv 2011/65 for bruk av kvikksølv i lysrør med to sokler, til generelle formål. Kommisjonen gir en overgangsperiode til 24. februar 2023 for unntak nr. 2(a)(1), 2(a)(4) og 2(a)(5), og en overgangsperiode til 24. august 2023 for unntak nr. 2(a)(2) og 2(a)(3).

Kommisjonen begrunner å ikke fornye unntakene med at det finnes gode alternativer til disse typene kvikksølvholdig belysning tilgjengelig på markedet, og at kostnader forbundet med at unntakene ikke fornyes, er mindre enn nytten. At unntakene ikke fornyes innebærer at

bruksområdene som er omfattet av disse unntakene, blir forbudt når overgangsperiodene er over.

Følgende unntak vil fornyes:

- Unntak nr. 1(f) I-II i vedlegg III, direktiv 2022/281 for bruk av kvikksølv i lysrør med én sokkel, til spesielle formål. Gjennomføring av direktivet vil medføre en revisjon av unntak nr.1 (f) og deles i to; 1 (f)-I og 1 (f)-II. Unntak nr. 1 (f)-I gis med en tidsbegrensning til 24. februar 2027, og unntak nr. 1(f)-II gis med en tidsbegrensning til 24. februar 2025.
- Unntak nr. 2(b)(3) i vedlegg III, direktiv 2022/282 for bruk av kvikksølv i ikke-lineære trifosforlysrør. Forslaget innebærer at grenseverdien for innhold av kvikksølv reduseres fra 15 mg til 10 mg med en tidsbegrensning til 24. februar 2023 for å oppnå en gradvis utfasing av kvikksølv i slike produkter. Lysrør med 10 mg kvikksølv kan brukes fra 25. februar 2023 fram til 25. februar 2025.
- Unntak nr. 2(b)(4) I-III i vedlegg III, direktiv 2022/287 for bruk av kvikksølv i lysrør for andre generelle og spesielle belysningsformål. Gjennomføring av direktivet vil medføre at unntaket deles i tre; unntak nr. 2(b)(4)-I gis med en tidsbegrensning til 24. februar 2025, og unntak nr. 2(b)(4)-II og 2(b)(4)-III gis med en tidsbegrensning til 24. februar 2027.
- Unntak nr. 3(a-c) i vedlegg III, direktiv 2022/274 for bruk av kvikksølv i kalde katodelysrør og lysrør med eksterne elektroder for spesielle formål. Forslaget innebærer at det gis unntak for bruk av kvikksølv i utstyr som ble plassert på markedet før dette direktivet trådte i kraft. Undersøkelser i forbindelse med at kommisjonen vurderte behovet for dette unntaket viste at det finnes alternativer for lysrør i nytt utstyr, men ikke for lysrør til gammelt utstyr. Kommisjonen foreslår at unntaket gis med en tidsbegrensning til 24. februar 2025.
- Unntak nr. 4(c) I-III i vedlegg III, direktiv 2022/275 for bruk av kvikksølv i andre høytrykksnatriumlamper (damp) for generelle belysningsformål. Forslaget innebærer at grenseverdien for kvikksølv reduseres fra 25 mg til 20 mg for unntak 4(c)-I, fra 30 mg til 25 mg for unntak 4(c)-II og fra 40 mg til 25 mg for unntak 4(c)-III. Kommisjonen gir unntakene en tidsbegrensning til 24. februar 2027.
- Unntak nr. 4(e) i vedlegg III, direktiv 2022/278 for bruk av kvikksølv i metallhalogenlamper (MH). Kommisjonen gir unntaket en tidsbegrensning til 24. februar 2027.
- Unntak nr. 4(f) I-IV i vedlegg III, direktiv 2022/279 for bruk av kvikksølv i andre utladningslamper for spesielle formål. Gjennomføring av direktivet vil medføre at unntaket deles i fire; unntak nr. 4(f)-I gis med en tidsbegrensning til 24. februar 2025, og unntak nr. 4(f)-II, 4(f)-III og 4(f)-IV gis med en tidsbegrensning til 24. februar 2027.

Kommisjonen begrunner fornying av disse unntakene med at det ikke finnes gode alternativer tilgjengelig på markedet i dag. Endringsforslagene innebærer at virkeområdet og varigheten på unntakene begrenses for å oppnå en gradvis utfasing av kvikksølv i slike produkter.

Følgende unntak vil delvis fornyes:

- Unntak nr. 4(a) i vedlegg III, direktiv 2022/280 for bruk av kvikksølv i andre lavtrykksutladningslamper. Kommisjonen foreslår en revisjon av unntak nr. 4(a) som innebærer at virkeområdet begrenses til lavtrykkutladningslamper som ikke er fosforbelagt og avgir lys i ultrafiolett område, med en tidsbegrensning til 24. februar 2027. Resten av virkeområdet for 4(a) fornyes ikke, og kommisjonen gir en overgangsperiode til 24. februar 2023.
- Unntak nr. 4(b), 4(b) I-III i vedlegg III, direktiv 2022/283 for bruk av kvikksølv i høytrykksnatriumlamper (damp) med forbedret fargegjengivelsesindeks for generelle lysformål. Kommisjonen foreslår å endre kategori 4(b) til å inkludere lamper med fargegjengivelsesindeks $Ra > 80$: P (symbol) 105 W med grenseverdi for kvikksølv på 16 mg, med tidsbegrensning til 24. februar 2027. Resten av virkeområdet for 4(b) I-III fornyes ikke, og kommisjonen foreslår en overgangsperiode til 24. februar 2023.

Kommisjonen begrunner dette med at det for de fleste områdene som dette unntaket omfatter, finnes gode alternativer tilgjengelig på markedet og at kostnader forbundet med at unntaket ikke fornyes, er mindre enn nytten.

Endringer av regelverket i Norge

Med forbehold om at alle endringene godkjennes hos EFTA-sekretariatet, foreslår Miljødirektoratet å gjennomføre endringene omtalt over i norsk regelverk ved å endre vedlegg 1 i kap. 2a i produktforskriften. Unntakene får samme ordlyd som direktivet, oversatt til norsk.

Konsekvenser av reguleringen

Forslaget om å gjennomføre endringene i RoHS 2 i Norge innebærer en harmonisering med EUs regelverk og ingen særnorske krav. Det er en fordel for norsk industri at det gjennomføres regler på fellesskapsnivå, da det gir tilsvarende og like rammebetingelser for berørt norsk og europeisk industri. Endringene må uansett gjennomføres for at norske bedrifter skal kunne fortsette å omsette produkter i EUs indre marked.

Miljødirektoratet vurderer at de foreslåtte endringene i produktforskriften er gjennomførbare og ikke kommer til å medføre økonomiske og/eller administrative konsekvenser av betydning.

Kommentarer til forslaget sendes Miljødirektoratet innen 29.04.2022.

Skjema for å gi høringskommentar finner du på denne siden. Høringsdokumentene finner du i høyremenyen.

Det er også mulig å sende inn høringskommentarer skriftlig til Miljødirektoratet, Postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim. Vennligst merk brevet med "Høring produktforskriften kap. 2a".

Eventuelle spørsmål til høringen kan rettes til:

Senioringeniør Elena Klåpbakken Drønen; elena.klapbakken.dronen@miljodir.no

Sjefingeniør Cécile Blom; cecile.blom@miljodir.no

EUs endringsdirektiver:

[Unntak nr. 1 \(a-e\), vedlegg III; \(Official Journal 2022/276\)](#)
[Unntak nr. 1\(f\) I-II, vedlegg III; \(Official Journal 2022/281\)](#)
[Unntak nr. 1\(g\), vedlegg III; \(Official Journal 2022/277\)](#)
[Unntak nr. 2\(a\) \(1-5\), vedlegg III; \(Official Journal 2022/284\)](#)
[Unntak nr. 2\(b\) \(3\), vedlegg III; \(Official Journal 2022/282\)](#)
[Unntak nr. 2\(b\) \(4\) I-III, vedlegg III; \(Official Journal 2022/287\)](#)
[Unntak nr. 3\(a-c\), vedlegg III; \(Official Journal 2022/274\)](#)
[Unntak nr. 4\(a\), vedlegg III; \(Official Journal 2022/280\)](#)
[Unntak nr. 4\(b\), 4\(b\) I-III, vedlegg III; \(Official Journal \(2022/283\)](#)
[Unntak nr. 4\(c\) I-III, vedlegg III; \(Official Journal 2022/275\)](#)
[Unntak nr. 4\(e\), vedlegg III; \(Official Journal 2022/278\)](#)
[Unntak nr. 4\(f\) I-IV, vedlegg III; \(Official Journal 2022/279\)](#)